

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

סוגיות ביעוץ, טיפול ופסיכותרפיה בשיקום - 51773

תאריך עדכון אחרון 01-09-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: פסיכולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר שירי בן דוד

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: shiri.ben-david@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ראשון 9-10

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יתבסס על ספרות מקצועית, קלאסית ועדכנית, ועל דוגמאות קליניות של המרצה והסטודנטים. הדגש יושם על תרגום התיאוריה המוצעת לביצוע הלכה למעשה כמטפלים/ות בשטח ועל תפיסת הטיפול וה setting הטיפולי על פי כל אחת מן התאוריות.

מטרות הקורס:

לסקור תיאוריות פסיכודינמיות מרכזיות הרלוונטיות לתפקיד הפסיכולוגי/ת השיקומי/ת במערכות הרפואיות והשיקומיות בארץ, וליישם את התאמתן למקרים הטיפולים העולים מן השדה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לפתח יכולת אנליטית ויצירתיות טיפולית, על מנת שיוכלו לנתח את דרישות המערכת וצרכי הקליינטים/יות ולספק את סוג ההתערבות הטיפולית המתאים. חידוד יכולות אלו יאפשר לסטודנטים/יות לפעול באופן מודע ושיטתי במסגרת המורכבות האופיינית למקצוע הפסיכולוגיה השיקומית.

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטליות ותיאורי מקרה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא כללי לגישות השונות והאינטגרציה עם התחום השיקומי
2. מבט אל התיאוריות הפסיכודינמיות והפעלתן בשדה השיקומי:
 - זיגמונד פרויד ופסיכולוגיית האני
 - מלאני קליין
 - יחסי אובייקט
 - פסיכולוגיית העצמי
 - פסיכותרפיה אינטר-פרסונלית/
3. פסיכותרפיה אקזיסטנציאלית
4. פסיכותרפיה אינטגרטיבית

חומר חובה לקריאה:

Chan, F., Berven, N. L., & Thomas, K.R. (2004). Counselling theories and techniques for rehabilitation health professionals. New York: Springer. (chap. 2: Psychodynamic therapy)

הפסיכותרפיה הפסיכואנליטית (1)

1. מיטשל ובלאק (2006). פרויד ומעבר לו. (פרק 1: זיגמונד פרויד והמסורת הפסיכואנליטית הקלאסית). תולעת ספרים.

3. Cubbage, M. E., & Thomas, K. R. (1989). Freud and disability. *Rehabilitation Psychology*, 34, 161-173.

4. Thomas, K.R., & Siller, J. (1999). Object loss, mourning, and adjustment to disability. *Psychoanalytic Psychology*. Vol 16(2), 179-197.

פסיכולוגיית האני (2)

1. מיטשל ובלאק (2006). פרויד ומעבר לו. (פרק 2: פסיכולוגיית האני). תולעת ספרים.

2. Vos, M.S., & de Haes, J.C. (2007). Denial in cancer patients, an explorative review. *Psychooncology*, 16(1), 2-25.

תיאוריות יחסי האובייקט (3)

1. מיטשל ובלאק (2006). פרויד ומעבר לו. (פרק 4: מלאני קליין והתאוריה הקלייניאנית בת זמננו). תולעת ספרים.

2. מיטשל ובלאק (2006). פרויד ומעבר לו. (פרק 5: האסכולה הבריטית של יחסי-אובייקט: ור"ד פירברן וד"ר ויניקוט). תולעת ספרים.

3. Thomas, K.R., & McGinnis, J.D. (1991). The psychoanalytic theories of D.W. Winnicott as applied to rehabilitation. *Journal of Rehabilitation*, July-Sept, 63-66.

4. Segal, J. (1996). Whose disability? Countertransference in work with people with disabilities. *Psychodynamic Counseling*, 2, 155-166.

5. החזקה והכלה – ומה בניהן? מאיר פרלוב (פסיכולוגיה עברית)

4. Kernberg, O. F. (1999). Psychoanalysis, psychoanalytic psychotherapy and supportive psychotherapy: Contemporary controversies. *International Journal of Psychoanalysis*, 80, 1075-1091.

פסיכולוגיית העצמי (5)

1. מיטשל ובלאק (2006). פרויד ומעבר לו. (פרק 6: פסיכולוגיות של זהות ושל עצמי: אריק אריקסון והיינץ קוהוט). תולעת ספרים.

2. Klonoff, P.S., & Lage, G. A. (1991). Narcissistic injury in patients with traumatic brain injury. *Journal of Head Trauma Rehabilitation*, 6 (4), 11-21.

3. העברה נגדית – סקירה היסטורית, מאיר פרלוב (פסיכולוגיה עברית)

4. Yehene et al. (2022). Parental narcissistic injury following child acquired brain injury (ABI): Exploring self object needs and emotional experience. *Psychoanalytic Psychology*

הפסיכותרפיה האקזיסטנציאלית (6)

"Composing a life involves a continual reimagining of the future, and reinterpretation of the past, to give meaning to the present" (M. C. Bateson)

1. Yalom, I.D. (1980) *Existential Psychotherapy. Introduction*. BasicBook.

2. ויקטור פראנקל (2001). האדם מחפש משמעות. דביר.

3. Chan, F., Berven, N. L., & Thomas, K.R. (2004). *Counselling theories and techniques for rehabilitation health professionals*. New York: Springer. (chap. 6: Logotherapy)

4. Lukas, E. (1998). *The meaning of life and the goals in life for chronically ill people*. In: P. T. P. Wong, & P. S. Fry (Eds.), *The human quest for meaning* (chap. 15). London: LEA.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :

מידע נוסף / הערות:

הקורס ילווה בהגשת תרגילים המשקפים את יישום הלמידה התיאורטית על מקרים מתוך השדה הטיפולי